

JUNI 2026 · FOLKEVERSJON AV DEN ØKONOMISKE ANALYSEN AV LØRENSKOG KOMMUNE

Hva skjer med pengene i Lørenskog?

Kommuneøkonomi er fullt av ord som «netto driftsresultat», «disposisjonsfond» og «behovskorrigert avvik». Men bak ordene handler det om noe alle kjenner: **inntekter, regninger, sparepenger og lån**. Dette heftet forklarer — uten fagspråk — hva en grundig gjennomgang av Lørenskogs økonomi fant. Og Lørenskog har en klar historie: kommunen **vokste fra inntektene sine**. Etter ti år med Norges raskeste befolkningsvekst er driftsnivået bygd for en vekst som nå bremser opp.

–3,2 %

kommunens «egentlige» driftsresultat i 2024 — et underskudd for andre år på rad. Familien bruker mer enn den tjener

96,5 %

av landssnittet er skatten per innbygger nå — falt fra over snittet (107 %) i 2018. Inntektsmotoren er svekket

149 %

kommunens lån tilsvare halvannen årsinntekt — høy gjeld, og renter og avdrag spiser av handlingsrommet

Tenk på kommunen som en husholdning: Lørenskog er en familie som flyttet inn i et stort, nybygd nabolag og lenge tjente godt — med ekstra «vekstbonus» fra staten fordi det kom så mange nye innbyggere. Familien innredet huset stort: skole, barnehage, eldreomsorg. Men nå **kuttet bonusen til en tredjedel**, lønna (skatten) har sunket under det vanlige, og det bygges færre nye hus i nabolaget. Samtidig sitter familien med store boliglån. Resultatet: utgiftene er for høye for inntektene, og familien må **ta av sparekontoen** for å få endene til å møtes. Det er omtrent det som skjer i Lørenskog nå.

Grunnlaget for dette heftet er en full analyse bygget på åpne offentlige tall (SSB, Statsforvalteren, kommunens egne rapporter, tilsyn og revisjoner). Den tekniske rapporten viser alle kilder og utregninger. Hovedtallene her er fra 2025 — det siste året med endelige, reviderte tall (publisert 16. juni 2026).

Lørenskog bruker mindre enn forventet på alt — helt uten unntak

For å sammenligne kommuner rettferdig kan man ikke bare se på kronebeløp — en kommune med mange barn trenger mer skole, en med mange eldre trenger mer omsorg. Staten har derfor et eget regnestykke som sier hva hver kommune *burde* trenge med akkurat sin befolkning. Vi har sammenlignet Lørenskogs faktiske forbruk med dette «forventet behov»-tallet:

OMRÅDE	MER/MINDRE ENN FORVENTET PER ÅR	HVA BETYR DET?
Eldreomsorg og hjemmetjenester	300 mill. mindre	Drives svært nøkternt — langt under forventet, og avstanden øker
Barnehage	82 mill. mindre	Godt under forventet
Administrasjon («byråkratiet»)	80 mill. mindre	Godt under forventet
Barnevern	59 mill. mindre	Under forventet — men tunge enkeltsaker presser budsjettet
Grunnskole	47 mill. mindre	Under forventet — karakterene er likevel gode (42,7 poeng)
Helsetjenester (legevakt, helsestasjon m.m.)	34 mill. mindre	Under forventet
Sosialhjelp m.m.	7 mill. mindre	Det området kommunen ligger nærmest forventet på

Det overraskende: Lørenskog driver *alle* de store tjenestene billigere enn det befolkningen tilsier — ikke ett eneste unntak. Eldreomsorgen alene koster nesten 300 millioner mindre enn forventet. Det betyr ikke at tilbudet er dårlig. Det betyr at kommunen driver stramt. Problemet ligger ikke i at den bruker for mye — problemet er at **inntektene har sviktet**, og at driftsnivået ble bygd for en tid med mer penger.

Et viktig poeng: i kommunens egne regnskaper «sprekker» flere av disse tjenestene likevel — de bruker mer enn det *kommunen selv* hadde budsjettet. Hvordan henger det sammen med at de bruker *mindre enn forventet*? Forklaringen er at kommunen har satt sine egne budsjetter **enda strammere** enn det allerede lave forbruket. Tjenestene drives altså nøkternt målt mot landet — og likevel litt over de ekstra knappe rammene kommunen selv har satt.

Hvorfor må en kommune i full vekst plutselig kutte?

Lørenskog har vært i nasjonal vekst-topp: rundt 7 000 nye boliger på ti år, og en av landets yngste, mest internasjonale befolkninger. Vekst er bra — flere innbyggere gir flere skattekroner. Men veksten ga også et stort, dyrt «hus» å drive. Og nå skjer tre ting samtidig som snur regnestykket:

- **«Vekstbonusen» fra staten kuttes kraftig.** Kommuner som vokser fort får ekstra penger fra staten for å bygge ut tjenestene. Lørenskog fikk rundt 86 millioner i en slik bonus i 2024. I et nytt system staten innfører, **kuttes denne til en tredjedel** — akkurat når kommunen trenger den mest.
- **Skatten har sunket under det vanlige.** For få år siden lå skatten per innbygger over landssnittet. Nå ligger den under — kommunen har gått fra å være «skattesterk» til «skattesvak», og får nå støtte fra andre kommuner i stedet for å bidra. Mye av veksten kom i grupper som tjener mindre.
- **Boligbyggingen bremser.** Fra over tusen nye boliger i 2024 ned mot rundt 400 i 2027. Mindre bygging betyr mindre vekst — og dermed mindre av den inntekten kommunen hadde planlagt for.

Kort sagt: Lørenskog bygde opp et driftsnivå tilpasset en vekst som nå bremser opp. Kommunen sier det selv rett ut: «driftsnivået er for høyt i forhold til inntektene». Det er ikke sløsing — det er en kommune som ble bygd for å vokse, og som nå må omstille seg fordi inntektsmotoren stopper opp raskere enn utgiftene.

Et varsko fra staten: I 2024 førte Statsforvalteren syv tilsyn med Lørenskog og fant tre lovbrudd. To av dem traff NAV-kontoret: kontoret kartla ikke godt nok hvilke behov **barn** hadde når familien søkte om sosialhjelp, og satte beløp etter faste satser uten å vurdere hver familie individuelt. Et tredje gjaldt at nødhjelp ikke ble behandlet innen fristen. I tillegg skjedde en alvorlig hendelse ved sykehjemmene rett før jul 2024 som ble sendt videre til Helsetilsynet — hva som ble konklusjonen, vet vi foreløpig ikke. Dette minner om at innstramming også kan gå ut over de mest sårbare, særlig barna.

Lever på sparekontoen — mens den krymper

8,6 %

sparekontoen («disposisjonsfondet») målt mot årsinntekten — akkurat over kommunens egen minstegrense på 8 %

45,5 mill.

tok kommunen ut av sparekontoen i 2024 bare for å få budsjettet i balanse. Reserven spises opp av løpende underskudd

149 %

kommunens lån tilsvarer halvannen årsinntekt — renter og avdrag legger beslag på en stor del av pengene

Her er den ærlige historien. Lørenskog er *ikke* en rik kommune med en stor reserve å lene seg på. Den lever på en sparekonto som så vidt holder minstegrensen — og som krymper for hvert år med underskudd.

Sparekontoen som tæres ned

Kommunen har en regel om at sparekontoen bør være minst 8 prosent av årsinntekten. Den ligger nå på 8,6 prosent (rundt 400 millioner kroner) — **akkurat over grensen**. Men de to siste årene har kommunen gått med underskudd og måttet ta penger ut av kontoen for å dekke det. I 2024 alene ble det tatt ut 45,5 millioner. Det betyr at bufferen ikke vokser — den krymper. En sparekonto som tappes for å betale dagligutgiftene, er en kortsiktig løsning, ikke en trygghet.

Høy gjeld og kutt på mange områder

Samtidig har Lørenskog tatt opp store lån for å bygge ut i takt med veksten — gjelden tilsvarer rundt halvannen årsinntekt. Renter og avdrag legger beslag på en stor del av pengene, og er én av tre hovedgrunner til underskuddet. Derfor kutter kommunen. Noen kutt er fornuftig effektivisering. Men flere ser mer ut som **reell innstramming i tilbudet**: redusert renhold på sykehjemmenes beboerrom, permanent stenging av svømmebasseng, og mindre vedlikehold av bygg og veier. Det siste er en skjult regning — vedlikehold man dropper i dag, blir dyrere å ta igjen senere.

En mulighet kommunen har valgt bort: Lørenskog krever eiendomsskatt på *næringseiendom*, men **ikke på bolig**. Det betyr at det finnes en inntektskilde liggende delvis ubrukt, samtidig som kommunen kutter i renhold, basseng og vedlikehold. Å innføre eiendomsskatt på bolig er et helt legitimt politisk valg — og å la være er det også. Men det er et reelt valg, og det gjør innstramningen tøffere når man velger det bort.

Det ærlige bildet er altså verken «Lørenskog er blakk» eller «alt går bra». Det er en kommune som bygde stort i en vekstperiode, som nå har for høye utgifter mot inntektene, og som strammer inn samtidig som den tærer på en buffer den egentlig ikke har råd til å tære på.

Liten ordliste — «gresk» oversatt til norsk

Netto driftsresultat

Det som er igjen av årets inntekter når alle regninger og renter er betalt. Lørenskogs «egentlige» (korrigerte) resultat var **minus** 3,2 % i 2024 — et underskudd, for andre år på rad, mot et mål om pluss 2 %. Kommunen brukte mer enn den tjente.

Disposisjonsfond

Kommunens sparekonto — penger som i prinsippet kan brukes når noe svikter. Måles i prosent av årsinntekten. Lørenskog: 8,6 % — akkurat over kommunens egen minstegrense på 8 %. Bufferen tæres av løpende underskudd.

Veksttilskudd

Ekstra penger fra staten til kommuner som vokser raskt, så de kan bygge ut skoler og tjenester i takt med innflyttingen. Lørenskog fikk rundt 86 millioner i 2024, men i et nytt statlig system **kuttes tilskuddet til en tredjedel** — en viktig grunn til at økonomien strammes.

Behovskorrigert / utgiftsbehov

Statens regnestykke for hva en kommune burde trenge, ut fra hvor mange barn, unge og eldre den har. Det gjør det mulig å sammenligne Lørenskog rettferdig med helt ulike kommuner — og det viser at Lørenskog driver *alle* de store tjenestene under forventet behov.

Netto lånegjeld

Kommunens «boliglån». Lørenskogs gjeld tilsvarer rundt 149 % av en årsinntekt — altså halvannen årsinntekt. Renter og avdrag spiser av pengene og er en viktig grunn til at kommunen strammer inn.

Eiendomsskatt

En skatt kommunen kan velge å kreve inn på eiendommer. Lørenskog har den på næringseiendom, men har bevisst valgt å la være på bolig — en mulig inntekt som ligger delvis ubrukt.

Endelige tall

2025-tallene er nå endelige (reviderte), publisert av SSB 16. juni 2026, og er hovedåret i dette heftet. 2024-tallene står igjen som sammenligning. Alle hovedkonklusjoner bygger på endelige tall.

Hvor kommer tallene fra?

Alt bygger på åpne kilder: Statistisk sentralbyrå (KOSTRA), statens fordelingssystem, Lørenskogs egne årsrapporter og budsjetter, statlige tilsyn fra Statsforvalteren og kommunerevisjonens rapporter (Romerike Revisjon). Hver eneste tallpåstand er sporbar til kilden, og hele analysen ble til slutt «angrepet» av en egen kvalitetskontroll som lette etter feil.

Folkeversjon, oppdatert 16. juni 2026. Tall i millioner kroner der annet ikke er sagt; hovedår 2025 (2024 som sammenligning). Viktig presisering: når analysen sier at noe koster «mindre enn forventet», betyr det ikke at tilbudet er dårlig — det kan være bevisst, nøktern drift. Og når kommunen «kutter», betyr det ikke alltid sløsing som fjernes; noen ganger er det reell innstramming i tilbudet. Poenget er at valgene bør tas med åpne øyne, og at noen må si hva som skal betale for hva når veksten — og inntektene — bremser.